

Nr. 1 / 31.01.2024

Către: Guvernul României

AIL - Prolemn anunță inițierea unor acțiuni de protest în lipsa unui plan de măsuri care să susțină depășirea crizei din industria lemnului

Întâlnirea consultativă extinsă a Asociației Industriei Lemnului - Prolemn, desfășurată la Bistrița în zilele de 25-26 ianuarie 2024, s-a bucurat de o prezență reprezentativă și a condus la decizia inițierii unor acțiuni de protest, în lipsa dialogului și a neasumării unui plan de măsuri care să susțină depășirea crizei din industria lemnului de către Guvernul României.

Între concluziile întâlnirii:

- **Industria lemnului din România traversează o criză profundă**, reflectată în scăderea producției, închideri de capacități de producție și disponibilizări de forță de muncă. Conform INS, scăderea producției a fost în 2023 de 24% în industria lemnului și de 13% în industria mobilei iar acest trend va continua și în 2024, în lipsa unui plan de măsuri adecvat.
- **Industria lemnului din România este o industrie competitivă**, cu un aport direct și indus de 3,5% în PIB-ul României, cu un aport net pozitiv de anual de 3,5 miliarde de Euro în balanța comercială a României, care susține în România 150.000 locuri de muncă, cea mare parte dintre acestea în comunitățile rurale.
- Reducerea artificială a volumului de lemn recoltat în România menține **prețuri ridicate ale resursei de lemn**, ceea ce afectează competitivitatea industriei lemnului din România. Programarea de către RNP - Romsilva a unei recolte de doar 9 milioane mc în 2024 riscă să conducă în 2024 la un minim al volumului recoltat în ultimii 6-7 ani, cu menținerea unei piețe a lemnului tensionate.
- Este nevoie de o eliminare a cauzelor artificiale care au condus la scăderea volumului exploatat:
 - procedura greoaie de avizare de mediu a amenajamentelor silvice;
 - dificultatea punerii pe piață, datorită procedurilor administrative excesive, a resursei de pe micile proprietăți;
 - lipsa investițiilor în sectorul forestier, în special pe linie de accesibilizare a pădurilor;
 - tranziția haotică la lemn fasonat.
- Tranziția la lemn fasonat trebuie orientată către valorificarea lemnului fasonat din depozite, nu la drum auto forestier.
- Există multe practici de concurență neloială la RNP - Romsilva, care trebuie eliminate.

- Pentru organizarea pieței lemnului, este necesară vânzarea a 50-70% din resursa de lemn fasonat pe bază de contracte pe loturi previzionate, cu calificare pentru licitație pe baza istoricului de procesare din anul anterior.
- Pentru responsabilizarea ofertanților la licitațiile de lemn pe picior, este necesară reintroducerea garanției pe fiecare partidă ofertată.
- Pentru implementarea EUDR sunt necesare:
 - dezvoltarea SUMAL pentru a oferi informațiile minim necesare de localizare geografică a parchetului;
 - orientare a SUMAL ca bază a sistemului *due diligence* propriu al operatorilor economici și certificare a provenienței legale la prima punere pe piață;
 - definirea provenienței legale la prima punere pe piață, eliminarea din legislație a „pierderii provenienței legale” după prima punere pe piață a lemnului.
- **Esențial pentru a se evita un impact negativ major în România asupra industriei lemnului:** Guvernul României să își asume un dialog activ cu Comisia Europeană, pentru ca România să fie încadrată la grad scăzut privind riscul de defrișări și de degradare a pădurilor. Rezultatelor IFN Ciclu II care arată creșterea suprafeței pădurilor. De asemenea, stocul de lemn pe picior din pădurile României a crescut cu 133 milioane metri cubi, între cele două cicluri ale Inventarului Forestier Național - IFN (2012 - 2018), cu o medie a creșterii stocului de lemn în păduri de 26 milioane mc anual, ceea ce arată o cotă de recoltă redusă de recoltă raportată la creșterea pădurilor. Ciclu III al Inventarului Forestier Național trebuie finalizat pentru a oferi informații privind evoluția suprafeței pădurilor și a stocului de lemn pe picior. De asemenea, trebuie prezentate rezultatele sistemelor de monitorizare satelitară a pădurilor - inclusiv instrumentul oficial al Comisiei Europene - Forest Observatory (<https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/ghm>), care arată inexistența practic a defrișărilor și o intensivitate redusă a recoltării de lemn echivalentă unei silviculturi apropiate de natură în România.
- Ca strategie națională, având în vedere efectul de fixare a carbonului în păduri, în produse din lemn și prin efect de substituție al altor produse cu amprentă de carbon mai ridicată, cu un bilanț evaluat într-un studiu PwC, pentru sectorul pădure-industriei bazate pe lemn, la 50 milioane tone carbon fixate sau evitate a fi emise anual; având în vedere efectul cuantificat de fixare al carbonului de 26 milioane de tone anual, evaluat în raportarea oficială a României către Comisia Europeană - conform metodologiei LULUCF de 26 milioane de tone anual, dintre care 3 milioane tone CO2 efect direct de fixare carbon în produsele din lemn puse pe piață de industria lemnului din România, cu valorificarea certificatelor de carbon de către statul român, este nevoie de o reflectare în Planul Național Integrat Energie - Schimbări climatice a potențialului sectorului, susținerea dezvoltării acestuia în strategia de dezvoltare industrială a României și finanțarea sectorului din veniturile Administrației Fondului de Mediu cu minim 300 milioane de Euro anual.

Cvasitotalitatea acestor priorități au fost adesea prezentate de către Prolemn în dialogul cu instituțiile statului, fără a exista o deschidere la dialog pentru a se adopta un plan de măsuri pentru susținerea industriei lemnului.

În acest context, la Bistrița s-a decis **inițierea unor manifestații de protest** - semnal, pentru a se susține inițierea unui dialog real pe baza agendei de revendicări ale industriei lemnului.

Pașii care vor fi urmați:

- **Transmiterea unei liste de revendicări** - un document-suport către Guvernul României și un document simplificat pentru comunicarea publică, cu invitarea la dialog și semnalarea declanșării unor acțiuni de protest în cazul în care nu se va adopta un protocol la nivelul Guvernului pentru rezolvarea revendicărilor industriei lemnului.
Termen: 31 ianuarie pentru transmiterea revendicărilor.
- **Manifestațiile de protest-semnal vor fi organizate în minim 4 puncte din țară**, cu minim 200 de participanți în fiecare punct, fiind propuse: Bistrița, Maramureș, Brașov (pentru zona Brașov-Covasna), Lugoj (pentru zona Timiș- Caraș-Severin și Arad), o locație pentru zona Moldovei (fiind propuse zona Comănești-Roznov, Bacău sau Piatra-Neamț). Se vor constitui grupuri de inițiativă la nivelul fiecărui punct de protest, cu programarea desfășurării acestora **începând cu data de 8 februarie**. Revendicările vor fi depuse și la alte prefecturi în țară, acolo unde se vor constitui grupuri de inițiativă.
- **În 12 februarie**, dl Ministru Mircea Fechet are programată o vizită de lucru în județul Bistrița-Năsăud, ocazie cu care sperăm să avem un dialog aplicat pe revendicările industriei lemnului, cu angajarea printr-un protocol al rezolvării acestora. În lipsa angajamentelor sau a dialogului, protestele vor fi continuate și amplificate.

Sintetic, revendicările sunt următoarele:

1. Angajarea Guvernului într-un dialog fundamentat cu Comisia Europeană pentru încadrarea României la risc scăzut privind defrișările și degradarea pădurii, conform metodologiei EUDR.
2. Adaptarea SUMAL ca sistem bază pentru certificarea provenienței legale la prima punere pe piață și furnizarea informațiilor minime necesare legate de proveniența geografică, conform EUDR.
3. Definirea provenienței legale la prima punere pe piață. Eliminarea unor prevederi ambigue privind „pierderea provenienței legale”.
4. Eliminarea blocajelor care au condus la diminuarea recoltei de lemn. Stabilirea ca obiectiv strategic punerea pe piață a unei recolte de lemn la nivelul posibilității date de amenajamentele silvice.
5. Orientarea punerii pe piață a lemnului fasonat din depozite, nu la drum auto forestier.
6. Contractarea a 50-70% din volumul de lemn fasonat prin contracte-cadru pe loturi previzionate, pe baza istoricului de procesare al firmei din anul anterior.
7. Pentru licitațiile de lemn pe picior, constituirea de garanții la nivelul fiecărui parchet la care se depune ofertă.

8. Respectarea de către RNP - Romsilva a prețurilor de referință ca prețuri de pornire la licitațiile de masă lemnoasă pe picior, precum și în fundamentarea prețurilor de pornire pentru licitațiile de lemn fasonat.
9. Respectarea prevederilor Regulamentului de valorificare a masei lemnoase privind transparența licitațiilor de către UAT-uri.
10. Integrarea în Planul Național Integrat Energie Climă - PNIESC și strategia de dezvoltare industrială a României a unor capitole care să susțină o viziune de dezvoltare a industriei lemnului, având în vedere importanța sectorului pădure-industrii bazate pe lemn în bilanțul carbonului. Finanțarea sectorului din veniturile Administrației Fondului de Mediu cu minim 300 milioane de Euro anual.

Solicităm reprezentanților Guvernului României demararea un dialog constructiv pentru implementarea soluțiilor ce ar putea duce la depășirea acestei crize.

Cu deosebită considerație,

Cătălin-Constantin Tobescu
Președinte

Asociația Industriei Lemnului - Prolemn

